

“Χωρίς μουσική, η ζωή θα ήταν ένα λάθος” - [Friedrich Nietzsche](#)

Εν μέσω διαφωνίας ως προς την αξιοπιστία του φαινομένου της «[Επίδρασης του Μότσαρτ](#)», υπάρχει μήπως μια δόση αλήθειας στην ευρέως διαδεδομένη πεποίθηση [ότι όσοι ασχολούνται με τη μουσική έχουν γενικότερα καλύτερα μαθησιακά αποτελέσματα](#); Διευθυντής δημοτικού σχολείου στην Αγγλία πιστεύει ακράδαντα ότι [η μουσική ήταν το κλειδί](#) για βελτίωση των φιλολογικών και μαθηματικών αποτελεσμάτων των μαθητών του. Μήπως υπάρχει σχέση ανάμεσα στη μελέτη της μουσικής και τη βελτίωση και σε άλλους κλάδους; Υπάρχουν άλλα οφέλη μιας μουσικής εκπαίδευσης; Ή μήπως όσοι μελετούν μουσική απλά τυγχάνει να είναι περισσότερο ακαδημαϊκά προικισμένοι;

[Πολλές μελέτες](#) υποδεικνύουν ότι τα παιδιά που παρακολουθούν μαθήματα μουσικής επιτυγχάνουν ψηλότερες βαθμολογίες. Υπάρχουν επιστημονικά στοιχεία πίσω από το επιχείρημα, καθώς οι έρευνες δείχνουν ότι η μελέτη της μουσικής μπορεί να προκαλέσει [θετικές αλλαγές στον εγκέφαλο](#). Αυτό θα μπορούσε να εξηγήσει γιατί μια εκπαίδευση με ισχυρό μουσικό μέρος, ενισχύει επίσης την απόδοση σε άλλα μαθήματα όπως τα μαθηματικά ή οι γλώσσες.

Ασχέτως εάν η μουσική βελτιώνει ή όχι τα ακαδημαϊκά αποτελέσματα, μπορεί να είναι ευεργετική με πολλούς άλλους τρόπους. Κάποιοι υποστηρίζουν ότι η [αίσθηση του ότι ανήκουν σε μια κοινότητα](#), αυτή της μουσικής, προσφέρει στα παιδιά το σωστό συναισθηματικό υπόβαθρο για να αναπτυχθούν. Προσφέρει επίσης ανεκτίμητες [μεταβιβάσιμες δεξιότητες](#) που μπορούν να χρησιμοποιηθούν καθ' όλη τη σταδιοδρομία και την επαγγελματική εξέλιξη ενός ατόμου. Εκτός από τις προφανείς δεξιότητες ομαδικής εργασίας και επιμονής, που αναπτύσσονται μέσα από την ενασχόληση με τη μουσική, η παραγωγή μουσικής περιλαμβάνει την επίλυση προβλημάτων και αναπτύσσει την προσοχή στη λεπτομέρεια και την ανάλυση, στοιχεία απαραίτητα για την επαγγελματική

ζωή. Ως εκ τούτου, οι απόφοιτοι μουσικής, ως εργαζόμενοι, έχουν ευρείες ικανότητες που τους καθιστούν εύκολα προσαρμόσιμους σε οποιοδήποτε επαγγελματικό περιβάλλον.

Μερικές φορές οι χώρες βλέπουν τη διδασκαλία της μουσικής και της τέχνης ως επιπρόσθετο στοιχείο στο αναλυτικό τους πρόγραμμα, παρά έναν σημαντικό ακρογωνιαίο λίθο. Πράγματι, σε ορισμένες περιοχές της Ευρώπης, η διδασκαλία της μουσικής έχει αφαιρεθεί από τα σχολεία και προσφέρεται μόνο ως προαιρετική εξωσχολική δραστηριότητα. Ενώ τα υποχρεωτικά σχολικά προγράμματα εξασφαλίζουν ισότιμες εκπαιδευτικές ευκαιρίες, η διδασκαλία της μουσικής έξω από το σχολικό περιβάλλον, μπορεί να οδηγήσει σε άνιση προσφορά μιας τέτοιας παροχής και μπορεί να ενισχύσει την κοινωνική ανισότητα.

Οι ίσες ευκαιρίες για τη διδασκαλία της μουσικής είναι κάτι στο οποίο πρέπει να δοθεί προτεραιότητα, δεδομένης της επιτυχίας προγραμμάτων όπως το "[El Sistema](#)" της Βενεζουέλας, το οποίο από το 2005, φέρνει κοινωνικά περιθωριοποιημένα παιδιά κοντά στη μουσική εκπαίδευση, με εξαιρετικά αποτελέσματα. Μέσα από το El Sistema αναπτύχθηκε η παγκοσμίως γνωστή ορχήστρα νέων Simon Bolívar, όπως και ο [Gustavo Dudamel](#), ένας από τους πιο διακεκριμένους μαέστρους της γενιάς του, δημιουργώντας έτσι ένα παράδειγμα καλής πρακτικής που μιμήθηκαν πολλές χώρες συμπεριλαμβανομένων του Καναδά, της Πορτογαλίας και της Σκωτίας.

Η ιστοσελίδα του [Youth Wiki](#) παρέχει και άλλα θετικά παραδείγματα. Οι Σκανδιναβικές χώρες επιδεικνύουν τα οφέλη που προέρχονται από την επένδυση στον πολιτισμό. Η [Σουηδία](#) δημιούργησε μια σειρά στόχων πολιτιστικής πολιτικής το 2009, με βάση την πεποίθηση ότι "ο πολιτισμός πρέπει να είναι μια δυναμική, προκλητική και ανεξάρτητη δύναμη βασισμένη στην ελευθερία της έκφρασης. Ο καθένας πρέπει να έχει την ευκαιρία να συμμετάσχει στην πολιτιστική ζωή." Η ΕΕ προσπαθεί επίσης να αυξήσει τη χρηματοδότηση των τεχνών τα τελευταία χρόνια, με πρωτοβουλίες όπως το [Music Moves Europe](#) το 2015.

Η χρηματοδότηση εξωσχολικών δραστηριοτήτων είναι χρήσιμη ενόσω δεν παραγκωνίζεται η μουσική στη βασική εκπαίδευση, καθώς αυτό μπορεί να έχει πολύ [αρνητικές συνέπειες](#). Η έκθεση του Δικτύου ΕΥΡΥΔΙΚΗ σχετικά με το [χρόνο διδασκαλίας](#) στα διάφορα μαθήματα, δείχνει ότι οι τέχνες υστερούν κατά πολύ στο χρόνο διδασκαλίας όταν π.χ. συγκρίνονται με τα μαθηματικά. Σε μια εποχή όπου η εκπαιδευτική πολιτική επικεντρώνεται σε θέματα STEM, τα σχολεία δίνουν προτεραιότητα στις Επιστήμες, την Τεχνολογία και τα Μαθηματικά, εις βάρος των θεμάτων που ενθαρρύνουν τη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Η τελευταία έκθεση μετανάστευσης του Δικτύου ΕΥΡΥΔΙΚΗ υπογραμμίζει ότι οι ευρωπαϊκές χώρες τείνουν να παρέχουν στους μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο πρόσθετη υποστήριξη για τα γλωσσικά και βασικά θέματα, αλλά αγνοούν το γεγονός ότι η μουσική μπορεί να βοηθήσει στην ενσωμάτωση και την ακαδημαϊκή τους απόδοση και πρόοδο.

Σε όλο τον κόσμο, [η σχολική χρηματοδότηση για τις τέχνες και τη μουσική](#) μειώνεται σε ανησυχητικό βαθμό. Για όσους πιστεύουν στη χάραξη πολιτικής βασισμένη σε επιστημονικά στοιχεία, είναι σίγουρα καιρός να αλλάξει αυτή η πορεία. Τα στοιχεία δείχνουν ότι ο χρόνος που αφιερώνεται στη μουσική και τις τέχνες, συμβάλλει ουσιαστικά στη βελτίωση των εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων και στην ανάπτυξη πλήρως ολοκληρωμένων πολιτών. Ίσως τελικά πλησιάζει η ώρα για ενίσχυση της μουσικής εκπαίδευσης στα σχολεία;

Συγγραφείς: Λίντια Στόντνταρτ και Ντέιβιντ Κρόσιερ

Μετάφραση στα Ελληνικά: Εθνική Μονάδα ΕΥΡΥΔΙΚΗ